

Likabehandlingsplan/Plan mot kränkande behandling

Förskolan Skattkistan

Malmslätt

2017-2018

Inledning

Alla barn har rätt till skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i förskolan. Sedan 1 jan 2009 regleras detta skydd av Diskrimineringslagen och Skollagen. Enligt förskolans läroplan ska dessutom förskolan verka för en demokratisk miljö, som hävdar allas lika värde.

I vårt arbete har vi använt oss av en handledning för att utforma en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling "Förebygga diskriminering och kränkande behandling", som är utformad av DO (diskrimineringsombudsmannen), BEO (barn och elevombudet) och skolinspektionen.

Diskrimineringslagen 2008:567

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, köns överskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller ålder.

Skollagen 2010:800 6 kap 8§

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Planen skall innehålla en redogörelse för vilka dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Lpfö 98, Förskolans värdegrund och uppdrag

Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

Definition av diskriminering

Diskriminering är när ett barn blir särbehandlat eller sämre behandlat än andra barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas *indirekt diskriminering*.

Definition av begrepp

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att barnets värdighet kränks.

Exempel på detta kan vara;

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)

Diskriminering

När ett barn behandlas sämre än andra barn och det har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Finns två typer av diskriminering:

Direkt diskriminering

När ett barn behandlas sämre än andra barn på grund av de sju diskrimineringsgrunderna

Indirekt diskriminering

När förskolan tillämpar en regel eller bestämmelse som verkar vara neutral men som i praktiken missgynnar ett barn på grund av de sju diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna

1. Kön – kvinna eller man, flicka eller pojke
2. Etnisk tillhörighet – person som tillhör en grupp människor med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg etc.
3. Religion och annan trosuppfattning – religiös livsåskådning
4. Sexuell läggning – homosexuell, bisexuell, heterosexuell
5. Funktionshinder – innefattar allt från allergi, dyslexi, hörsel, synskada samt neuro-psykiatriska funktionshinder som exempelvis ADHD eller Aspergers syndrom.
6. Ålder
7. Könsoverskridande identitet – transsexuell

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Befogade tillsägelser

Förskolans personal måste ibland tillrättavisa ett barn för att skapa en god miljö för hela barngruppen. En befogad tillsägelse är inte en kränkning i lagns mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Vår vision

På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller bli utsatt för kränkande behandling. Alla barn ska varje dag bli sedda och få ett positivt bemötande och därigenom få de bästa möjligheter till utveckling och lärande.

Planen gäller från

2017-11-01

Planen gäller till

2018-11-01

Ansvariga för planen

Förskolechef: Ann-Kristin Anstérus

Ansvariga på förskolan: En personalrepresentant från varje avdelning.

All personal på förskolan

Personalens delaktighet

Vi har fortlöpande diskussioner i arbetslagen kring värdegrundsfrågor. All personal i förskolan är skyldiga att anmäla till sociala myndigheter vid misstanke att ett barn far illa.

Vårdnadshavarens delaktighet

Alla vårdnadshavare informeras om likabehandlingsplanen och dess innehåll. Planen finns tillgänglig i tamburerna på avdelningarna och får gärna lånas hem. Vårdnadshavarna har möjlighet att ge synpunkter på planen till samrådsrepresentanterna.

Barnens delaktighet

Pedagogerna är lyhörda och fångar vad som händer i barnens vardag. Vad är viktigt för barnen just nu, vi samtalar med barnen i tex leken och samlingar om hur vi ska vara mot varandra. Vi gör barnen delaktiga genom samtal och diskussioner.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanen kopplas samman med spindelarbetet.

Ansvariga för att årets plan utvärderas

Förskolechef samt en ansvarig från varje avdelning.

Arbete i barngrupp

Kön

Vi ger alla barn möjlighet att välja lek efter vilja och intresse genom att barnen får välja mellan olika aktiviteter. Vi har ett medvetet arbetssätt som bland annat innebär indelning i grupper efter intresse och behov. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- vi erbjuder samma valmöjligheter för både pojkar och flickor vad gäller material och sysselsättning.
- göra medvetna val vid inköp av material och möblering.

Etnisk tillhörighet

Vi arbetar för att alla på vår förskola ska känna sig välkomna och trygga. Vi tar hänsyn till kulturella och etniska skillnader. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- vi vuxna är goda förebilder.
- vi lånar böcker som handlar om andra kulturer.

Religion och annan trosuppfattning

Alla på vår förskola ska ta hänsyn och visa respekt för olika religiösa åskådningar. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- vi vuxna är goda förebilder
- vi har ett gemensamt förhållningssätt
- vi anpassar maten så den passar alla
- vi respekterar varandras olikheter
- vara öppna för barnens frågor och reflekterar tillsammans

Sexuell läggning och könsöverskridande identitet/uttryck

Vi bejakar olika familjekonstellationer så att varje barn känner stolthet över sin familj. Vi arbetar främjande och förebyggande genom att:

- vi vuxna är goda förebilder
- vi visar respekt mot olika familjekonstellationer
- vi samtalar i barngruppen hur olika familjekonstellationer kan se ut
- vara öppna för barnens frågor.

Funktionshinder

Alla i förskolan ska kunna delta i förskolans aktiviteter. Alla barn ska erbjudas lek, aktiviteter och material som främjar deras utveckling och lärande. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- vi anpassar aktiviteter och den fysiska miljön så att alla kan vara delaktiga
- vi upprättar handlingsplan.
- vi samverkar med barnhabiliteringen

- vi förstärker personalresurserna vid behov

Ålder

Alla barn på oavsett ålder ska erbjudas lek, aktiviteter och material som främjar deras lärande. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- se till barnets kompetens och mognad och anpassa verksamheten därefter
- vara närvarande vuxna som stöttar barnen i leken
- dela in barnen i mindre grupper
- barnen är uppdelade i en 1-2-årsavdelning och två 3-5-årsavdelningar

Kränkande behandling

Alla barn ska känna sig välkomna och trygga hos oss och kunna vistas på förskolan utan att bli utsatt för någon form av kränkande behandling. Alla barn ska bli bemötta av vuxna och barn på ett positivt sätt.

Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- Vi vuxna är goda förebilder ha en trygg inskolning
- diskutera hur man är en bra kompis med barnen och visar med samtal, drama och litteratur visa på hur man är en bra kompis.
- observera barnens lek
- gruppstärkande lekar och aktiviteter
- Barnen ska ges möjlighet att utveckla sina empatiska förmågor och läras sig handskas med sina känslor.
- Barnen är allas barn och vi pedagoger träder in vid behov oavsett vilken avdelning barnet går på.
- Vi pedagoger visar tydligt att vi inte accepterar ”hot”, knuffar, sparkar och liknande.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Barnobservationer i den fria leken och efterföljande diskussion i arbetslaget när tillfälle ges.
- Utvecklingssamtal
- Kontakt/Samtal vid behov

Pedagogerna har diskuterat kring Lika behandlingsfrågor på kompetensutvecklingsdagarna där alla pedagoger deltar. Barnobservationer kring bemötande och samspel följs upp och arbetas vidare med.

Vi har observerat barnens fria lek. Genom observationer i barngruppen kan vi se var specifika insatser behöver göras och vid behov involveras vårdnadshavarna.

Rutiner för akuta situationer

Arbetsgång vid konflikt och kränkande behandling (barn-barn):

(All upplevd kränkning ska tas på allvar)

- Kartläggning av situationen i arbetslaget.
- Föräldrar till både barnet som kränkt och barnet som blivit kränkt kontaktas.
- Berörd personal samt förskolechef utreder och stödjer de inblandade att lösa konflikten genom att samtala med berörda.
- En åtgärdsplan upprättas.

Rutiner för uppföljning

Förskolechefen har ansvar för uppföljande samtal med alla inblandade, för att kontrollera att kränkningen upphört. Tidpunkt för detta bestäms tillsammans med berörda parter.

Rutiner för dokumentation

Förskolechefen dokumenterar kontinuerligt alla samtal under händelseförloppet. Det som dokumenteras diarieförs enligt gällande regler.

Arbetsgång vid konflikt och kränkande behandling (vuxen-barn):

(All upplevd kränkning ska tas på allvar)

- Barn, föräldrar eller annan vuxen påtalar kränkningen för förskolechef, arbetslaget eller annan vuxen.
- Ärendet hänförs till förskolechef och specialpedagog som utreder kränkningen.
- Vårdnadshavare underrättas.
- Bedöms kränkningen som allvarlig, det vill säga är kränkningen att betrakta som brottslig handling ska förskolechef göra en polisanmälan.

Rutiner för uppföljning

Förskolechefen har ansvar för uppföljande samtal med alla inblandade, för att kontrollera att kränkningen upphört. Tidpunkt för detta bestäms tillsammans med berörda parter.

Rutiner för dokumentation

Förskolechefen dokumenterar kontinuerligt alla samtal under händelseförloppet. Det som dokumenteras diarieförs enligt gällande regler.

Normer och värden - Skattkistan

Trygghet och samspel

Mål

Att varje barn utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler.

Metod & arbetssätt

Vi är närvarande och lyhörda pedagoger. Vi har tydliga rutiner. Individanpassad inskolning. Vi delar upp oss i mindre grupper för ökad trygghet och självkänsla. Regelbundna värdegrundsdiskussioner i barngrupp och i arbetslag.

Inflytande

Barnen har möjlighet att påverka och välja inom verksamhetens ramar. Individ anpassad inskolning som sker i samråd med föräldrarna. Samrådsmöte. Uppföljningssamtal och utvecklingssamtal.

Miljö & Material

Vi strävar efter att skapa en inbjudande och inspirerande lek-och lärmiljö som ständigt förändras och förnyas. Vi använder oss av känslkort, teckenkort och händelsekort vid behov. Arbetsmaterial i olika former på olika avdelningar men med gemensamt syfte, värdegrund, allas lika värde, "bra kompis" t e x "Vännerna i Kungaskogen" och Babblarna

Ansvarsfördelning

Alla som är närvarande i barnens dag på förskolan.

Förhållningssätt

Vi ska stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra. Vi pedagoger och andra vuxna som barnen möter på förskolan är goda förebilder, både verbalt och med vårt kroppsspråk.

Resultat

Analys & Åtgärd

Kulturell mångfald

Mål

Att varje barn känner delaktighet i sitt eget kulturarv och får kännedom om andas kulturer.

Metod & arbetssätt

Medvetet lyfta vårt egna kulturarv och när tillfälle ges, samtala omkring andra kulturer. Ta tillvara kunskaper och resurser som finns bland barn och personal (tex Nina och Annas Kenya-projekt). Vi har en processtödjare i området som kan stötta vid behov.

Inflytande

Ta tillvara barnens egna erfarenheter med anknytning till kulturell mångfald.

Vi diskuterar och spinner vidare när funderingar och tankar omkring ämnet uppstår.

Miljö & Material

All personal har tillgång till samarbetsrummet "Flera språk i förskolan".

Ha riktat material ex. flaggor, spel, böcker, kartor och andra bilder.

"Vännerna i kungaskogen" lyfter mångfalden.

Ansvarsfördelning

Alla som är närvarande i barnens dag på förskolan.

Förhållningssätt

Ett öppet förhållningssätt, öppna för olikheter i kulturer och vi utmanar barnen i deras tankar som rör ämnet.

Resultat

Delresultat 20/10-16; Vi lyfter, diskuterar och reflekterar över skillnader och olikheter av olika slag och vi pratar om att alla är lika mycket värda oavsett hur man ser ut, hur man pratar osv. Vi lyfter olikheter som det positiva fenomen som det är!

Analys & Åtgärd

En reviderad mer levande Likabehandlingsplan har arbetats fram. Den ska i större utsträckning integreras i våra Normer och värden-spindlar.

"Vännerna i Kungaskogen" lyfter bl a kulturell mångfald och vi kommer fortsätta arbeta med materialet.

Vi har en projektstödare som kommer på verksamhetsbesök framöver.

Jämställdhet & Genus

Mål

Alla barn ska ges möjlighet till inflytande och utrymme i verksamheten.

Metod & arbetssätt

Vi ger alla möjlighet att välja lek efter vilja och intresse genom att barnen får välja mellan olika aktiviteter.

Vi har ett medvetet arbetssätt som bl a innebär indelning i grupper utifrån intresse och behov.

Vi för fortlöpande samtal och diskussioner omkring aktuella frågeställningar som uppkommer i barnens vardag.

Arbetslaget observerar, reflekterar och för diskussioner om jämställdhet och genus.

Inflytande

Vi uppmuntrar barnen att välja utifrån sitt eget intresse.

Miljö & Material

Medvetna val görs vid inköp och möblering.

Ansvarsfördelning

Alla som är närvarande i barnens dag på förskolan.

Förhållningssätt

Alla vuxna är lyhörda och närvarande. Vi tänker på hur vi bemöter barnen och ser varje barn utifrån den de är.

Resultat

Vi tycker att pojkar och flickor på Skattkistan får lika mycket utrymme och får samma möjligheter. Barnen behandlar varandra efter person, inte efter kön. I arbetslagen diskuterar vi ämnet och vi har konstaterat att även vår egen syn på jämställdhet och genus har förändrats till att bli mer "könsneutral."

Analys & Åtgärd

Vi ser att detta utvecklingsområde handlar mycket om vuxnas förhållningssätt. Vi arbetar genusmedvetet och för regelbundet diskussioner omkring situationer som uppstår.

Barns inflytande - Skattkistan

Mål

"Att varje barn ska ha rätt att uttrycka sin mening och höras i frågor som rör henne/honom. Att barnets åsikter ska respekteras och tillskrivas betydelse samt beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad."

Barnkonventionen artikel 12

Metod arbetssätt & förhållningssätt

Vi vuxna är lyhörda, tar barnen på allvar och vi försöker se tillvaron ur barnens synvinkel, vad som är meningsfullt för dem – vi har ett barnperspektiv. Vi vill ge barnen möjligheter att göra sådant som barnet själv vill göra och ge dem möjligheter att delta i kommunikation, få komma till tals och bli delaktiga i ett sammanhang tillsammans med andra. Dialogen, frågandet och lyssnandet har en viktig roll.

Inflytande, delaktighet och demokrati i förskolan handlar mycket om att vi tillsammans, barn och vuxna, kommer överens om något och där barnen varit med och tyckt till själva. Det handlar också om att lära barnen att utöva inflytande, så att de hittar strategier, att de blir självgående och förstår hur de ska göra för att göra sina röster hörda. Vi vill lära barnen att agera i en värld befolkad av andra. Vi anser att förskolan är föränderlig och möjlig att anpassa efter de barn och vuxna som finns där.

Miljö & Material

I lek- och lärmiljöer utgår vi från barnens intressen och önskemål.

Ansvarsfördelning

Alla som är närvarande i barnens dag på förskolan.

Resultat

Analys & Åtgärd